

2023-10-30 Nr. NV-2662

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-1356(2), 23-1357 (2) TAIS-23-10729(3); 23-10730(3).		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 24, 25, 32, 39(1), 249(1), 250(2), 250(4), 250(6) IR 252(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Įstatymo projektas)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	Teisingumo ministerija	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-10-24	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Europos Komisija nustatė Europos Sąjungos teisės pažeidimą dėl netinkamo 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičiančios tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičiančios Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (toliau - Direktyva 2017/541) 2 straipsnio 3 dalies, 4 straipsnio ir 15 straipsnio 3 dalies nuostatų perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę:

- nėra aiškios „teroristinės grupės“ sąvokos, nepateikiama teroristinės grupės apibrėžtis;
- organizuotos grupės požymiai nacionaliniame baudžiamajame įstatyme nesutampa su daugeliu teroristinės grupės požymių, apibrėžtų Direktyvos 2017/541 2 str. 3 d.:
  - BK nurodyta, kad asmenis, sudarančius nusikalstamą susivienijimą (prilyginamą teroristinei grupei), sieja „pastovūs tarpusavio ryšiai“, o ne sudaryta tam tikram laikotarpiui, kaip nurodyta Direktyvoje 2017/541;
  - Pagal Direktyvą 2017/541 teroristinei grupei nereikia išplėtos struktūros, o jos nariams – formaliai nustatytų vaidmenų ir narystės tęstinumo, tuo tarpu Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pažymėjęs, kad „organizuotą grupę [...] išskiria būtent vaidmenų ar užduočių pasiskirstymas, kuriam būdingas nevienlaikiškumas“, kas reiškia, kad nukrypstama nuo Direktyvos 2017/541 2 straipsnio 3 dalies apibrėžties, o Lietuvos teisėje pateiktos apibrėžties aprėptis yra siauresnė nei Direktyvoje 2017/541;
- Direktyvos 2017/541 15 str. 3 d. reikalaujama, kad už vadovavimą teroristinei grupei skiriama maksimali bausmė būtų ne mažesnė kaip 15 metų (šiuo metu BK – 8 metai).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymo projekto rengėjai siūlo:

1. Išlaikyti esamą teroristinių grupių diferencijavimą į 2 skirtingo organizuotumo bendrininkavimo formas: žemesnio organizuotumo lygio – teroristinę grupę ir aukščiausio organizuotumo lygio – nusikalstamą susivienijimą, kuriam prilyginama teroristinė grupė.

2. BK 25 str. 3 d. įtvirtinti *teroristinės grupės* apibrėžimą (*nauja bendrininkavimo forma*), įtraukiant visus Direktyvos 2017/541 2 str. 3 d. numatytos teroristinės grupės apibrėžties elementus ir užtikrinti visišką Lietuvos nacionalinės ir ES teisės suderinimą. Siūloma nustatyti, kad „*teroristinė grupė – trijų ar daugiau asmenų iš anksto sukurta tam tikram laikotarpiui ir suderintai veikianti grupė turinti tikslą daryti vieną ar kelis teroristinius nusikaltimus, kurioje nebūtinai turi būti formaliai nustatyti jos narių vaidmenys, narystės tęstinumas ar išvystyta struktūra.*“

3. BK 249¹ str. patikslinti sankcijas už teroristinės grupės kūrimą ir veiklą joje:

a) už dalyvavimą *teroristinės grupės* veikloje siūloma bausti laisvės atėmimo bausme iki 8 metų,

b) už *teroristinės grupės* kūrimą arba vadovavimą jai – laisvės atėmimo bausme nuo 5 iki 15 metų;

Sankcijos už dalyvavimą *organizuotos teroristinės grupės* veikloje arba tokios grupės kūrimas ar vadovavimas jai lieka nepakitusios (dalyvavimas baudžiamas laisvės atėmimo bausme nuo 5 iki 15 metų, kūrimas arba vadovavimas jai – laisvės atėmimo bausme nuo 12 iki 25 metų arba iki gyvos galvos);

4. BK 25 str. 5 d. reglamentuoti *organizuotos* teroristinės grupės požymius, kurie būtų prilyginami šiuo metu Lietuvos baudžiamajame įstatyme apibrėžtai nusikalstamo susivienijimo bendrininkavimo formai (siejant su didžiausiu

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

organizuotumu ir pavojingumu).

5. Įtvirtinti naują bendrininkavimo formą (teroristinę grupę) BK 24, 25, 32, 39(1) straipsniuose;

6. Suderinti Įstatymo projektu siūlomus BK 249(1) straipsnio 1 dalies, kuria kriminalizuojamas dalyvavimas teroristinės grupės veikloje, pakeitimus su BK 250(2), 250(4), 250(6) ir 252(1) straipsnių nuostatomis.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Įstatymo projekto rengėjai nurodo, kad Įstatymo įgyvendinimui poįstatyminių teisės aktų priimti nereikės.

Papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Įstatymo projektas derintas su Vidaus reikalų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Generaline prokuratūra, Valstybės saugumo departamentu, Nacionaline teismų administracija ir Lietuvos socialinių mokslų centro Teisės institutu.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Įstatymo projekto rengėjai nurodo, kad Įstatymo projektas suderintas su Krašto apsaugos ministerija, Valstybės saugumo departamentu, Nacionaline teismų administracija, Vidaus reikalų ministerija, Generaline prokuratūra, Lietuvos socialinių mokslų centro Teisės institutu.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė patikslintam Įstatymų projektui pastabų ir pasiūlymų neturi (2023 m. spalio 27 d. išvada Nr. NV- 2641).

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Įstatymo projektas atitinka Aštuonioliktosios Vyriausybės veiklos programą, kuriai pritarta Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

Direktyvos 2017/541 2 straipsnio 3 dalies, 4 straipsnio ir 15 straipsnio 3 dalies nuostatų dėl teroristinės grupės apibrėžties perkėlimas į Lietuvos nacionalinę teisę, turi būti atliktas iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Įstatymo projektas yra įtrauktas į Seimo 2023 m. rudens darbų sąrašą.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius

Viešojo valdymo grupė, vyresnysis patarėjas